

afb. 5. De Treek vóór en na de tweede fase van de stadsvernieuwing 1983-1987. De woningen werden deels bekleed met trespaplaten. (foto De Nijl Architecten, 2009)

grondprijzen vielen de woningen nogal klein uit. De dichtheid had ook tot gevolg dat de wijk met zijn strokenbouw vooruitliep op de naoorlogse woonwijken. Terecht concludeert Marinka Steenhuis in haar dissertatie over de stedenbouwkundige Pieter Verhagen dan ook dat Vreewijk een (pre)modern karakter draagt.

Vreewijk vernieuwd

Na 1945 trad er een periode van betrekkelijke rust in. In de rustige jaren zestig leerden architecturstudenten in Delft dat Vreewijk volgens een achterhaalde maatschappijopvatting was gebouwd voor een antistedelijke en burgerlijke schijnwereld. Alles werd toen geradicaliseerd, ook het dikwijls eenzijdige geschiedbeeld, als dat zo uitkwam, zoals anno 2010 de jaren vijftig en zestig worden geassocieerd met een karikatuur van de naoorlogse maakbaarheidsideologie die in werkelijkheid veel gematigder was dan nu wordt verondersteld. Er heerste toen een nu kennelijk jaloers makende harmonie van

doelstellingen en opvattingen, een eensgezinde wereld die zich wederopbouwend naar een welvaartssamenleving opwerkte.

In 1975 kwam Rotterdam in de greep van de stadsvernieuwing en was het gedaan met de rust. Vreewijk werd stadsvernieuwingswijk en daarmee het toneel van vernieuwingsplannen en dus van conflicten. Over één ding waren alle partijen het eens: Vreewijk is een volkshuisvestingsmonument dat weliswaar met verouderde en slechte woningen kampt, maar dat als geheel beschermd moet worden. Overigens is daaruit toen niet meteen de conclusie getrokken om een plan 'Beschermd Stadsgezicht' voor te bereiden. Doorgaans zijn gemeenten daar huiverig voor, omdat het hun beleidsvrijheid inperkt.

De combinatie van grote dichtheid en kleine woningen en een woonomgeving die geleidelijk was overspoeld door geparkeerde auto's maakte het de stadsvernieuwing niet gemakkelijk. De sociale beslotenheid van de wijk wel, want als het motto 'bouwen-voor-de-